

ГРУПА
ВПЛИВУ
ГРОМАДСЬКИЙ
ХОЛДИНГ

КРИМСЬКА
ПРАВОЗАХИСНА
ГРУПА

**Crisis
Insight**

**Прем'єр-міністерці України
Свириденко Юлії Анатоліївні**

**Першому віцепрем'єр-міністру -
Міністру енергетики України
Шмигалю Денису Анатолійовичу**

**Віцепрем'єр-міністру з питань європейської
і євроатлантичної інтеграції -
Качці Тарасу Андрійовичу**

**Віцепрем'єр-міністру з питань відновлення-
Міністру розвитку громад і територій
України
Кулебі Олексію Володимировичу**

**Віцепрем'єр-міністерці з питань гуманітарної
політики- Міністру культури України
Бережній Тетяні Василівні**

**Міністру внутрішніх справ України
Клименку Ігореві Володимировичу**

**Міністру економіки, довкілля та сільського
господарства
Соболеву Олексію Дмитровичу**

**Міністру закордонних справ України
Сибізі Андрію Івановичу**

**Міністру молоді та спорту України
Бідному Матвію Вікторовичу**

**Міністру оборони України
Федорову Михайлу Альбертовичу**

**Міністру освіти і науки України
Лісовому Оксену Васильовичу**

**Міністру охорони здоров'я України
Ляшку Віктору Кириловичу**

**Міністру соціальної політики, сім'ї та єдності
України
Улютіну Денису Валерійовичу**

**Міністерці у справах ветеранів України
Калмиковій Наталії Фернандівні**

**Міністру фінансів України
Марченку Сергію Михайловичу**

**Виконуючому обов'язки Міністра цифрової
трансформації України
Борнякову Олександрю Сергійовичу**

**Виконуючій обов'язки Міністерки юстиції
України
Сугак Людмилі Петрівні**

ЗВЕРНЕННЯ

щодо передачі єдиного майнового комплексу Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» до сфери управління Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України

На початку квітня понад 50 організацій громадянського суспільства публічно [висловилися](#) щодо недопустимості об'єднання Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» (далі – Держмолодьжитло) та ПрАТ «Українська фінансова житлова компанія» (далі – Укрфінжитло) з огляду на ризики для реалізації права на житло вразливих груп населення та інституційної сталості державної житлової політики, зокрема програм щодо забезпечення житлом постраждалих від війни людей. У відповідній позиції наголошувалося на необхідності проведення відкритого публічного обговорення цієї ініціативи, попередньої оцінки її впливу на чинні програми іпотечного кредитування, консультацій із міжнародними партнерами та надання чітких гарантій збереження чинних механізмів житлової підтримки ВПО, ветеранів, молоді та інших вразливих груп населення. Застереження щодо ризиків такої ініціативи висловлювали також міжнародні організації та партнери, які здійснюють фінансування програм пільгового кредитування для ВПО.

Прийняття рішення про приєднання Держмолодьжитла до Укрфінжитла ставить під загрозу сталість державних житлових програм для ВПО та інших вразливих груп населення. Така позиція була висловлена парламентською [Тимчасовою слідчою комісією](#), Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Дмитром Лубінцем та заступницею Керівника Офісу Президента України Іриною Верещук.

Попри це 30 квітня 2026 року Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України (далі – Мінекономіки) надіслало на погодження проект постанови Кабінету Міністрів України щодо передачі єдиного майнового комплексу Держмолодьжитло до сфери управління Мінекономіки. Це рішення фактично створює інституційну передумову для подальшого приєднання Держмолодьжитла до Укрфінжитла. Проектом пропонується змінити орган управління Держмолодьжитла з метою концентрації Укрфінжитла та Держмолодьжитла під управлінням одного органу як єдиного оператора всіх державних житлових програм. Після прийняття постанови пропонується провести due diligence – комплексну перевірку всіх аспектів діяльності цих установ. В усталеній

корпоративній практиці така перевірка зазвичай передусе злиттю, поглинанню, реструктуризації, що додатково підтверджує ризик фактичної підготовки до інституційного поглинання Держмолодьжитла.

Рішення про поглинання Держмолодьжитла, ухвалене в непрозорий спосіб без участі зацікавлених сторін, матиме низку негативних наслідків.

Втрата довіри міжнародних партнерів до спроможності держави забезпечувати сталість виконання вже взятих на себе зобов'язань у сфері житлової політики. Наслідком цього стане втрата або призупинення фінансування, коштом якого реалізуються програми пільгового житлового кредитування. Зокрема йдеться про вже залучені Держмолодьжитлом на 2026 рік кошти для реалізації програми «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб» у загальному розмірі **58 млн євро**, з яких 25 млн євро – кошти Банку розвитку Ради Європи, 33 млн євро – кошти Міжнародної організації з міграції. Крім того, під загрозою може опинитися фінансування в розмірі **110 млн євро**, передбачене для реалізації нових програм забезпечення доступним житлом ВПО та ветеранів, над розробленням яких наразі працює Держмолодьжитло.

Втрата суспільної довіри внаслідок ухвалення рішення без участі зацікавлених сторін. Попри публічно висловлену позицію громадських організацій та безпосереднє звернення до Прем'єр-міністра України щодо неприпустимості приєднання Держмолодьжитла до Укрфінжитла, у пояснювальній записці зазначається, що проект *«не потребує проведення консультацій з громадськістю»*. Такий підхід свідчить про свідоме ігнорування принципів прозорості та участі зацікавлених осіб у формуванні державної політики, що є неприйнятним з огляду на масштаб потенційного впливу запропонованих змін. Просування рішення про об'єднання Держмолодьжитла та Укрфінжитла, без належного обговорення, без врахування вже висловлених застережень, без чіткого пояснення мети та наслідків такого об'єднання, без публічних гарантій збереження чинних програм наводить на думку про пріоритетність персональних інтересів деяких осіб над інтересами тисяч ВПО й інших вразливих груп населення та суперечить принципам належного врядування, передбачуваності державної політики і правової визначеності.

Загроза реалізації місцевих житлових програм. У пояснювальній записці до проекту нормативного акта неправдиво або щонайменше помилково зазначається, що проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого і регіонального розвитку й не потребує погодження уповноважених представників Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування. Зауважимо, що Держмолодьжитло наразі реалізує **понад 65 програм житлового кредитування** спільно з територіальними громадами, зокрема, 2 коштом співфінансування з місцевих бюджетів. Оскільки запропоновані зміни безпосередньо впливатимуть на бюджетні зобов'язання територіальних громад, сталість місцевих програм забезпечення житлом ВПО та інших вразливих груп населення, їх неможливо розглядати без обов'язкового залучення та погодження з органами місцевого самоврядування.

Додаткові фінансові витрати, що не відповідають пріоритетам воєнного часу. Поряд із посиленням ризику непрозорого ухвалення рішень, реалізація постанови потребуватиме додаткових витрат на проведення due diligence Укрфінжитла та Держмолодьжитла, а також на перереєстрацію останнього. Такі витрати є очевидно недоцільними в умовах обмежених фінансових ресурсів, які мають пріоритетно спрямовуватися на оборонні потреби та підтримку постраждалого внаслідок війни населення.

Крім цього, об'єднання Держмолодьжитла та Укрфінжитла під управлінням Мінекономіки не узгоджується з його повноваженнями та суперечить міжвідомчій

системі інструментів житлової підтримки. Обґрунтування такого приєднання Держмолодьжитла до Укрфінжитла тим, що Мінекономіки має стати *«єдиним оператором державних житлових програм»* є помилковим і суперечить чинній системі розподілу урядових повноважень. Мінекономіки не є головним органом у сфері формування та реалізації житлової політики, а чинні програми державної підтримки забезпечення житлом уже реалізуються різними міністерствами відповідно до їхніх повноважень. Так, Мінсоцполітики реалізує ключові інструменти державної підтримки забезпечення житлом, зокрема надання субсидії на оренду житла ВПО, на оплату житлово-комунальних послуг, субвенції на придбання житла для тимчасового проживання в сільській місцевості, програми забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб із їх числа. Мінрозвитку координує формування фондів житла для тимчасового проживання ВПО, реалізує експериментальні проекти зі створення фонду муніципального (соціального) орендного житла та забезпечення житлом ВПО Маріупольської міської територіальної громади, Мінветеранів забезпечує реалізацію механізму компенсації витрат на оренду житла Захисникам і Захисницям. У цьому контексті приєднання Держмолодьжитла до Укрфінжитла в управлінні Мінекономіки не створює *«єдиного оператора житлових програм»*, а лише вибірково перерозподіляє окремі фінансові інструменти, що ставить під сумнів логіку та доцільність такого рішення.

З огляду на викладене закликаємо Кабінет Міністрів України утриматися від ухвалення рішень щодо передачі єдиного майнового комплексу Держмолодьжитло до сфери управління Мінекономіки, а також будь-яких інших рішень, спрямованих на створення передумов для подальшого об'єднання Держмолодьжитла та Укрфінжитла, до моменту проведення належного публічного обговорення та оцінки потенційних наслідків таких рішень для безперервності реалізації програм пільгового іпотечного кредитування, збереження залученого й запланованого міжнародного фінансування, а також доступу ВПО, ветеранів, молоді та інших вразливих груп населення до державної підтримки в реалізації гарантованого Конституцією України права на житло.

Приєднання Держмолодьжитла до Укрфінжитла позбавляє шансу на отримання житла тисячі переселенців, ветеранів і молодь, від якої залежить майбутнє України, а також призведе до втрати довіри до держави та її інституцій міжнародних партнерів. У разі ухвалення такого рішення політична відповідальність за можливе згортання чи дестабілізацію державних і місцевих житлових програм ляже на кожного члена Уряду, який його підтримає.

4 травня 2026 року

БФ «Право на захист»
Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»
БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервісез»
Кримська правозахисна група
ГО «КримSOS»
ГО «Розуміння кризи»
ГО «Донбас СОС»
БФ «Схід SOS»
Центр прав людини ZMINA